

Міністерство освіти і науки України
Державна наукова установа
"Український інститут науково-технічної експертизи та інформації"

**АНАЛІЗ СТАТИСТИЧНИХ ПОКАЗНИКІВ У СФЕРІ НАУКИ,
ТЕХНОЛОГІЙ ТА ІННОВАЦІЙ, ЩО ВКЛЮЧЕНІ ДО МІЖНАРОДНИХ
БАЗ ЄВРОСТАТУ, СТАТИСТИЧНОГО ВІДДІЛУ ООН, ІНСТИТУТУ
СТАТИСТИКИ ЮНЕСКО**

Аналітична записка

УДК 311.311(075.8)

ISBN 978-966-479-167-7 (online)

Автори:

Писаренко Тетяна Василівна, канд. техн. наук, заст. директора з науково-аналітичної роботи УкрІНТЕІ

Куранда Тетяна Костянтинівна, зав. відділу УкрІНТЕІ

Швед Наталія Юрївна, канд. хім. наук., зав. сектору УкрІНТЕІ

Осадча Анастасія Борисівна, с. н. с. УкрІНТЕІ

Аналіз статистичних показників у сфері науки, технологій та інновацій, що включені до міжнародних баз Євростату, статистичного відділу ООН, Інституту статистики ЮНЕСКО: Аналітична записка / Т.В. Писаренко, Т.К. Куранда, Н.Ю. Швед, А.Б. Осадча. – Київ : УкрІНТЕІ, 2025. – 37 с.

Викладено результати дослідження Міжнародної системи статистики сфери науки, технологій та інновацій за даними провідних інституцій – Статистичного управління Європейського Союзу (Євростат), Інституту статистики ЮНЕСКО (UIS) і Статистичного відділу Організації Об'єднаних Націй (UNSD) з урахуванням показників гендерної статистики. Зроблено висновок, що сукупне використання даних цих інституцій створює надійну емпіричну базу для аналізу інноваційного розвитку, формування державної політики та оцінювання прогресу країн у досягненні Цілей сталого розвитку.

Розраховано на представників органів державної влади, наукових працівників, інженерних кадрів, викладачів закладів вищої освіти, аспірантів і студентів відповідних спеціальностей.

ISBN 978-966-479-167-7 (online)

© МОН України, 2025

© УкрІНТЕІ, 2025

© Т.В. Писаренко, Т.К. Куранда, Н.Ю. Швед, А.Б. Осадча, 2025

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
I ПОКАЗНИКИ У СФЕРІ НАУКИ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ІННОВАЦІЙ ЄВРОСТАТУ	5
II ПОКАЗНИКИ У СФЕРІ НАУКИ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ІННОВАЦІЙ ІНСТИТУТУ СТАТИСТИКИ ЮНЕСКО.....	24
III ПОКАЗНИКИ У СФЕРІ НАУКИ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ІННОВАЦІЙ СТАТИСТИЧНОГО ВІДДІЛУ ООН	32
IV ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ МІЖНАРОДНИХ СТАТИСТИЧНИХ СИСТЕМ У СФЕРІ НАУКИ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ІННОВАЦІЙ (ЄВРОСТАТ, UIS, UNSD)	34
ВИСНОВКИ.....	37

ВСТУП

У сучасних умовах глобальної економіки наука, технології та інновації виступають ключовими чинниками забезпечення сталого розвитку, підвищення конкурентоспроможності національних економік та формування економіки знань. Ефективна державна політика у сфері науки, технологій та інновацій потребує наявності надійної, міжнародно порівнянної статистичної інформації, яка дає змогу здійснювати обґрунтований моніторинг інвестицій у дослідження та розробки, людських ресурсів у науці й технологіях, а також результативності інноваційної діяльності.

Міжнародна система статистики сфери науки, технологій та інновацій формується на основі узгоджених методологічних підходів, передусім рекомендацій Посібника Фраскаті (ОЕСР), та реалізується провідними інституціями – Статистичним управлінням Європейського Союзу (Євростат), Інститутом статистики ЮНЕСКО (UIS) і Статистичним відділом Організації Об'єднаних Націй (UNSD). Зазначені організації забезпечують збір, гармонізацію та поширення ключових індикаторів сфери науки, технологій та інновацій, у тому числі показників Цілей сталого розвитку ООН, зокрема індикаторів 9.5.1 (витрати на ДіР як частка ВВП) та 9.5.2 (кількість дослідників у еквіваленті повної зайнятості).

Метою Аналітичної записки є порівняльний аналіз показників у сфері науки, технологій та інновацій, що формуються та поширюються Євростатом, Інститутом статистики ЮНЕСКО та Статистичним відділом ООН (з урахуванням показників гендерної статистики), з акцентом на методологічну узгодженість, аналітичні можливості та практичну придатність для оцінювання позицій України у міжнародному науково-інноваційному просторі.

І ПОКАЗНИКИ У СФЕРІ НАУКИ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ІННОВАЦІЙ ЄВРОСТАТУ

Статистичне забезпечення моніторингу науки, технологій та інновацій у Європейському Союзі ґрунтується на комплексі даних щодо досліджень і розробок (ДіР), бізнес-інновацій, високотехнологічних виробництв, наукоємних послуг, людських ресурсів у науці й технологіях та інтелектуальної власності. Методологічною основою збору й оброблення даних виступає Посібник Фраскаті (Frascati Manual) (2015)¹, що забезпечує уніфікованість концепцій і визначень для країн-членів ЄС та партнерів.

Збір даних здійснюється національними статистичними службами через опитування та адміністративні джерела у розрізі секторів діяльності (підприємницький сектор, державний сектор, сектор вищої освіти, приватний некомерційний сектор). Дані щодо асигнувань державного бюджету на ДіР (Government budget allocations for R&D – GBARD) формуються шляхом аналізу бюджетних програм, що стосуються ДіР. Євростат² агрегує національні показники та, за необхідності, застосовує статистичні оцінки у разі відсутності поданих даних.

Періодичність подання інформації регламентується вимогами Євростату: попередні дані щодо ДіР оприлюднюються через 10 місяців після звітного року, остаточні – через 18; дані GBARD подаються через 6 та 12 місяців відповідно. Ключові індикатори (витрати на ДіР, персонал в еквіваленті повної зайнятості (Full-time equivalents – FTE), кількість дослідників) збираються щорічно, тоді як деталізовані показники передаються раз на два роки. Євростат публікує дані приблизно через місяць після кінцевого терміну передачі.

Набір статистичних даних охоплює витрати на ДіР у розрізі секторів діяльності і джерел фінансування, структуру персоналу, а також інформацію щодо галузей досліджень і розробок (Fields of Research and Development – FORD), видів економічної діяльності – ВЕД (NACE Rev.2³), рівня освіти та демографічних характеристик дослідників (включно зі статтю, віком та

¹ Фраскаті (ОЕСР 2015): «Керівні принципи збору та звітності про дослідження та експериментальні розробки. Вимірювання наукової, технологічної та інноваційної діяльності». URL: https://dntb.gov.ua/wp-content/uploads/2023/11/%D0%9A%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%82%D0%B2%D0%BE-%D0%A4%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%BA%D0%B0%D1%82%D1%96_ukr.pdf

² Євростат. URL: https://commission.europa.eu/index_en

³ NACE Rev. 2 (що зараз адаптується до версії NACE 2.1-UA) — це європейський стандартний класифікатор видів економічної діяльності, на основі якого в Україні діє КВЕД.

громадянством). Дані доступні на національному та регіональному (NUTS 2)⁴ рівнях.

Дані щодо досліджень та розробок доступні для усіх держав-членів ЄС, країн-кандидатів, країн Європейської асоціації вільної торгівлі (European Free Trade Association – EFTA). Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР)⁵ є постачальником даних для Сполучених Штатів Америки, Японії, Південної Кореї та Китаю.

Дані про дослідження та розробки формуються відповідно до рекомендацій, викладених у посібнику Фраскаті (ОЕСР 2015): «Керівні принципи збору та звітності про дослідження та експериментальні розробки. Вимірювання наукової, технологічної та інноваційної діяльності» та методологічному посібнику з європейської бізнес-статистики для статистики досліджень та розробок (European Business Statistics Methodological Manual for R&D Statistics (2023))⁶, що забезпечує порівнюваність і методологічну узгодженість статистики.

Сфера «Наука і технології» охоплює п'ять основних напрямів (табл. 1.1)⁷:

1. Дослідження і розробки (Research and development);
2. Інноваційна діяльність (Innovation Activities);
3. Високотехнологічна промисловість і наукоємні послуги (High-tech industry and knowledge-intensive services);
4. Людські ресурси у сфері науки та технологій (Human resources in science and technology – HRST);
5. Права інтелектуальної власності – патенти (Intellectual property rights – Patents).

1 Дослідження і розробки

1.1 Валові внутрішні витрати на ДіР (GERD) на національному та регіональному рівнях – 9 показників: за секторами діяльності (підприємницький сектор, державний сектор, сектор вищої освіти та приватний неприбутковий сектор) та галузями ДіР, джерелами фінансування, видами витрат, видами робіт (фундаментальні, прикладні, експериментальні розробки), соціально-

⁴ Номенклатура територіальних одиниць для статистики (НТОС; англ. *Nomenclature of Territorial Units for Statistics, NUTS*) – у Європейському Союзі стандарт геокодування^[en] адміністративно-територіального поділу держав для статистичних цілей.

⁵ Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР). URL: <https://www.oecd.org/en.html>

⁶ European Business Statistics Methodological Manual for R&D Statistics (2023). URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/w/ks-gq-23-015>

⁷ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/main/data/database>

економічними цілями (навколишнє середовище, освоєння космосу, промислове виробництво, інфраструктура, здоров'я тощо), регіонами, типами установ.

1.2 Витрати підприємницького сектору на ДіР (BERD) – 6 показників: за секторами діяльності, ВЕД, джерелами фінансування, видами витрат, розміром підприємств та персоналом.

1.3 Персонал у сфері ДіР на національному та регіональному рівнях з **урахуванням показників гендерної статистики** – 12 показників: персонал ДіР та дослідники за секторами діяльності, рівнем освіти та науковими ступенями, галузями ДіР, громадянством, віковими групами, посадами та **статтю; частка жінок-дослідниць за секторами діяльності**; дослідники у секторі вищої освіти за категоріями стажу.

1.4 Асигнування державного бюджету на ДіР (GBARD) – 4 показники: за соціально-економічними цілями; за видами фінансування (проектне, базове); транснаціональними проектами; частка GBARD у загальних видатках державного бюджету.

2 Інноваційна діяльність (Опитування спільнот щодо інновацій)

2.1 Інформація про підприємства – 7 показників: підприємства за кількістю зайнятих осіб, статусом інновацій, приналежністю до групи підприємств, відсотком працівників з вищою освітою, ринком збуту; товарообіг підприємств за ринком збуту; підприємства за типом та важливістю ринкових умов, видами інноваційної діяльності та класифікацією ВЕД.

2.2 Інновації – 17 показників: інноваційно активні підприємства за типами інновацій, розробниками; витрати інноваційно активних підприємств на ДіР та інновації за типами, за сферою, статусом інновацій; підприємства за доступом до державного та приватного фінансування; товарообіг від нових або суттєво покращених продуктів.

2.3 Профілі інновацій – 11 показників: підприємства, зайняті особи та товарообіг за профілем інновацій, підприємства за віком та профілем інновацій, товарообіг від нових або суттєво покращених продуктів за профілем інновацій; підприємства за доступом до державного та приватного фінансування, профілем інновацій, типом фінансування та ефектом.

2.4 Стратегії та потоки знань – 6 показників: підприємства за типом застосованої бізнес-стратегії, важливістю стратегії, діяльністю та класифікацією ВЕД; підприємства, які подали заявку на патент, зареєстрували промисловий зразок, торговельну марку; підприємства, що передавали ліцензії, продавали, обмінювали права інтелектуальної власності; підприємства, які придбали

машини, обладнання або програмне забезпечення; підприємства, які здійснили фундаментальні зміни у своїй бізнес-моделі.

2.5 Інновації та довкілля – 4 показники: інноваційно активні підприємства за типом та важливістю екологічних переваг; інноваційно активні підприємства, які впровадили інновації з екологічними перевагами всередині підприємства, за типом внеску, ефектом; за типом та важливістю факторів, пов'язаних зі зміною клімату; видами інноваційної діяльності та класифікацією ВЕД.

2.6 Регіональні бізнес-інновації – 5 показників: підприємства, зайняті особи та товарообіг за статусом інновацій; за інноваційними можливостями; товарообіг від нових або суттєво покращених продуктів; витрати інноваційно активних підприємств на ДіР за видами інновацій та регіонами.

3 Високотехнологічна промисловість і наукоємні послуги

3.1 Економічні дані щодо високотехнологічної промисловості та наукоємних послуг (НТЕС):

3.1.1 Бізнес-статистика у високотехнологічних секторах – 4 показники: підприємства у високотехнологічних секторах за ВЕД; економічні дані у високотехнологічних секторах за ВЕД.

3.1.2 Зовнішня торгівля у секторах НТЕС – 4 показники: загальна торгівля високотехнологічною продукцією – млн євро, % від загального обсягу; торгівля високотехнологічною продукцією за групами високотехнологічних товарів – млн євро; експорт високотехнологічної продукції – частка експорту високотехнологічних товарів у загальному експорті; високотехнологічний експорт.

3.2 Зайнятість у високотехнологічній промисловості та наукоємних послугах:

3.2.1 Зайнятість у секторах НТЕС на національному рівні **з урахуванням показників гендерної статистики** – 13 показників: статистика зайнятості у високотехнологічних секторах і наукоємних послугах на національному рівні; зайняті особи у технологічних і наукоємних секторах за ВЕД, професією, рівнем освіти, віком і *статтю*.

3.2.2 Зайнятість у секторах НТЕС на регіональному рівні – 8 показників: зайняті особи у технологічних і наукоємних секторах за ВЕД, регіоном, професією та рівнем освіти.

3.3 Наукоємні види діяльності – 2 показники: зайняті особи у наукоємних видах діяльності за ВЕД.

3.4 Наука і технології у високотехнологічній промисловості та наукоємних послугах (НТЕС):

3.4.1 Дослідження та розробки у секторах НТЕС – 4 показники: витрати підприємств на ДіР у високотехнологічних секторах за ВЕД; персонал у сфері ДіР у високотехнологічних секторах за ВЕД.

3.4.2 Інновації у секторах НТЕС – 5 показників: інновації у високотехнологічних секторах країн ЄС та окремих держав.

3.4.3 Патенти у секторах НТЕС – 2 показники: заявки на високотехнологічні патенти до ЄПВ за пріоритетним роком та регіонами.

4 Людські ресурси у сфері науки та технологій

4.1 Людські ресурси у сфері науки та технологій (HRST) на національному та регіональному рівнях:

4.1.1 HRST на національному рівні *з урахуванням показників гендерної статистики* – 6 показників: HRST за категорією, *статтю*, віком, професією, за ВЕД, а також безробітні у сфері науки та технологій за категорією, *статтю* та віком.

4.1.2 HRST на регіональному рівні *з урахуванням показників гендерної статистики* – 4 показники: HRST за категорією та регіонами, *статтю* та віком; зайняті особи HRST за категорією, ВЕД та регіонами.

4.2 Потоки HRST на національному рівні:

4.2.1 Реальні та потенційні надходження HRST у запаси HRST *з урахуванням показників гендерної статистики* – 3 показники: випускники за рівнем освіти, напрямом програми, *статтю* та галуззю освіти, студенти, зараховані до вищої освіти, за рівнем освіти, напрямом програми, *статтю* та галуззю освіти та іноземні студенти, зараховані на навчання, за рівнем освіти, *статтю* та галуззю освіти.

4.2.2 Мобільність HRST – 3 показники: мобільність HRST за статтю, віком та ВЕД.

5 Права інтелектуальної власності – Патенти

5.1 Заявки на патенти до ЕПО за країною заявників та винахідників (з 2004 року).

Таблиця 1.1 – Показники сфери «Наука і технології» (Science and technology)

Показники (англійська версія)	Показники (українська версія)	Одиниці виміру
1. Research and development (R&D)	1. Дослідження і розробки (ДіР)	
1.1. Gross domestic expenditure on R&D (GERD) at national and regional level	1.1. Валові внутрішні витрати на ДіР (GERD) на національному та регіональному рівнях	
1.1.1. GERD by sector of performance (business enterprise sector, government sector, higher education sector, private non-profit sector)	1.1.1 GERD за секторами діяльності (підприємницький сектор, державний сектор, сектор вищої освіти, приватний некомерційний сектор)	млн євро
1.1.2. GERD by sector of performance and fields of R&D	1.1.2 GERD за секторами діяльності та галузями ДіР	млн євро
1.1.3. GERD by source of funds	1.1.3 GERD за джерелами фінансування	млн євро
1.1.4. GERD by sector of performance and source of funds	1.1.4 GERD за секторами діяльності та джерелами фінансування	млн євро
1.1.5. GERD by sector of performance and type of expenditure	1.1.5 GERD за секторами діяльності та видами витрат	млн євро
1.1.6. GERD by sector of performance and type of R&D	1.1.6 GERD за секторами діяльності та видами ДіР	млн євро
1.1.7. GERD by sector of performance and socioeconomic objectives (NABS 2007 ⁸)	1.1.7 GERD за секторами діяльності та соціально-економічними цілями (NABS 2007)	млн євро
1.1.8. GERD by sector of performance and NUTS 2 ⁹ region	1.1.8 GERD за секторами діяльності та регіонами (NUTS 2)	млн євро
1.1.9. GERD by sector of performance and type of institution	1.1.9 GERD за секторами діяльності та типами установ	млн євро
1.2. Business enterprise expenditure on R&D (BERD)	1.2. Витрати підприємницького сектору на ДіР (BERD)	
1.2.1 BERD by NACE Rev. 2 ¹⁰ activity	1.2.1 BERD за БЕД (NACE Rev. 2)	млн євро
1.2.2. BERD by NACE Rev. 2 activity and source of funds	1.2.2 BERD за БЕД (NACE Rev. 2) та джерелами фінансування	млн євро, %
1.2.3. BERD by NACE Rev. 2 activity and type of expenditure	1.2.3 BERD за БЕД (NACE Rev. 2) та видами витрат	млн євро, %
1.2.4. BERD by industry orientation (NACE Rev. 2 activity)	1.2.4 BERD за галузевою спрямованістю, БЕД (NACE Rev. 2)	млн євро

⁸ NABS 2007 - система класифікації для аналізу державного фінансування ДіР на основі соціально-економічних цілей.

⁹ Номенклатура територіальних одиниць для статистики (НТОС; [англ. Nomenclature of Territorial Units for Statistics, NUTS](#)) — у [Європейському Союзі](#) стандарт [геокодування^{\[en\]}](#) адміністративно-територіального поділу держав для [статистичних цілей](#).

¹⁰ NACE Rev. 2 (що зараз адаптується до версії NACE 2.1-UA) — це європейський стандартний класифікатор **видів економічної діяльності**, на основі якого в Україні діє КВЕД.

Показники (англійська версія)	Показники (українська версія)	Одиниці виміру
1.2.5. BERD by size class and source of funds	1.2.5 BERD за розмірами підприємств та джерелами фінансування	млн євро %
1.2.6. BERD by concentration of personnel (ranking)	1.2.6 BERD за концентрацією персоналу (рейтингом)	%
1.3. R&D personnel at national and regional level	1.3. Персонал у сфері ДіР на національному та регіональному рівнях	
1.3.1. R&D personnel by sector of performance, professional position and sex	1.3.1. Персонал ДіР за секторами діяльності, посадами та статтю	од.
1.3.2. Share of R&D personnel and researchers in total active population and employment by sector of performance and sex	1.3.2. Частка персоналу і дослідників ДіР у всьому активному населенні та зайнятості за секторами діяльності та статтю	%
1.3.3. R&D personnel and researchers by sector of performance, educational attainment level and sex	1.3.3. Персонал і дослідники ДіР за секторами діяльності, рівнями освіти та статтю	од.
1.3.4. R&D personnel and researchers by sector of performance, fields of R&D and sex	1.3.4. Персонал і дослідники ДіР за секторами діяльності, галузями ДіР та статтю	од.
1.3.5. R&D personnel and researchers in business enterprise sector by NACE Rev. 2 activity and sex	1.3.5. Персонал і дослідники ДіР у підприємницькому секторі за ВЕД та статтю	од.
1.3.6. R&D personnel and researchers in business enterprise sector by size class and sex	1.3.6. Персонал і дослідники ДіР у підприємницькому секторі за розмірами підприємств та статтю	од.
1.3.7. R&D personnel and researchers by sector of performance, sex and NUTS 2 region	1.3.7. Персонал і дослідники ДіР за секторами діяльності, статтю та регіонами NUTS 2	од.
1.3.8. Share of female researchers by sector of performance	1.3.8. Частка жінок-дослідниць за секторами діяльності	%
1.3.9. Researchers by sector of performance, age class and sex	1.3.9. Дослідники за секторами діяльності, віковими групами та статтю	од.
1.3.10. Researchers by sector of performance, country of citizenship and sex	1.3.10. Дослідники за секторами діяльності, громадянством та статтю	од.
1.3.11. R&D personnel and researchers in the business enterprise sector by concentration of personnel (ranking)	1.3.11. Персонал і дослідники ДіР у підприємницькому секторі за концентрацією персоналу (рейтингом)	%
1.3.12. Researchers in the higher education sector by seniority category	1.3.12. Дослідники у секторі вищої освіти за категоріями стажу	од.
1.4. Government budget allocations for R&D (GBARD)	1.4 Асигнування державного бюджету на ДіР (GBARD)	
1.4.1. GBARD by socioeconomic objectives (NABS 2007)	1.4.1. GBARD за соціально-економічними цілями (NABS 2007)	млн євро

Показники (англійська версія)	Показники (українська версія)	Одиниці виміру
1.4.2. Share of GBARD in total general government expenditure	1.4.2. Частка GBARD у загальних видатках сектору загальнодержавного управління	%
1.4.3. GBARD by type of funding	1.4.3. GBARD за видами фінансування	млн євро
1.4.4. National public funding to transnationally coordinated R&D	1.4.4. Державне фінансування транскординаційних ДіР	млн євро
2. Innovation activity (Community innovation survey)	2. Інноваційна діяльність (Опитування спільнот щодо інновацій)	
2.1. Community innovation survey	2.1. Опитування спільнот щодо інновацій	
2.1.1. Information on enterprises	2.1.1. Інформація про підприємства	
2.1.1.1. Enterprises, employed persons and turnover by innovation status, NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.1.1. Підприємства, кількість зайнятих осіб та товарообіг за статусом інновацій, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.
2.1.1.2. Enterprises by age and innovation status, NACE Rev.2 activity and size class	2.1.1.2. Підприємства за віком та статусом інновацій, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.
2.1.1.3. Enterprises by their belonging to an enterprise group, NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.1.3. Підприємства за приналежністю до групи підприємств, ВЕД (NACE Rev. 2) та класами розміру діяльністю та класифікацією ВЕД	од.
2.1.1.4. Enterprises by percentage of employees with university education, NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.1.4. Підприємства за відсотком працівників з вищою освітою, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.
2.1.1.5. Enterprises by market place, NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.1.5. Підприємства за ринком збуту, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.
2.1.1.6. Turnover of enterprises by market place, NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.1.6. Товарообіг підприємств за ринком збуту, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	тис. євро
2.1.1.7. Enterprises by type and importance of market conditions, NACE Rev.2 activity and size class	2.1.1.7. Підприємства за типом та важливістю ринкових умов, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.
2.1.2. Innovation	2.1.2. Інновації	
2.1.2.1 Innovation active enterprises without implemented innovation by NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.2.1. Інноваційно активні підприємства без впроваджених інновацій за ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.
2.1.2.2. Innovation active enterprise with research and development (R&D) activities by NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.2.2. Інноваційно активні науково-дослідні підприємства за ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.

Показники (англійська версія)	Показники (українська версія)	Одиниці виміру
2.1.2.3. Enterprises that introduced new or improved business processes by type of innovation, NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.2.3. Підприємства, які впровадили нові або вдосконалені бізнес-процеси за видами інновацій, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.
2.1.2.4 Enterprises that introduced an innovation by type of innovation, developer, NACE Rev.2 activity and size class	2.1.2.4. Підприємства, які впровадили інновацію за видами інновації, розробником, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.
2.1.2.5. Turnover from new or significantly improved products by NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.2.5. Товарообіг від нових або суттєво покращених продуктів за ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	тис. євро
2.1.2.6. Enterprises that introduced new or significantly improved products by type of innovation, NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.2.6. Підприємства, які впровадили нові або суттєво покращені продукти за видами інновацій, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.
2.1.2.7. Enterprises that co-operated on business activities with other entities by innovation status, NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.2.7. Підприємства, що співпрацювали з іншими суб'єктами у бізнес-діяльності за статусом інновацій, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.
2.1.2.8. Innovation active enterprises that co-operated with other entities, by kind and location of co-operation partner, NACE Rev. 2 and size class	2.1.2.8. Інноваційно активні підприємства, що співпрацювали з іншими суб'єктами за типами та місцезнаходженням партнерів по співпраці, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.
2.1.2.9. Enterprises that acquiesce or transfer resources and business activities within the enterprise group, by NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.2.9. Підприємства, які передають або здійснюють переміщення ресурсів та бізнес-діяльності всередині групи підприємств за ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.
2.1.2.10. Innovation active enterprises' expenditure on R&D and innovation by type, NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.2.10. Витрати інноваційно активних підприємств на ДіР за видами інновацій, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	тис. євро
2.1.2.11. Enterprises' expenditure by area, innovations status, NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.2.11. Витрати підприємств за сферою, статусом інновацій, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	тис. євро
2.1.2.12. Enterprises by access to public funding, type of public funding and effect, NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.2.12. Підприємства за доступом до державного фінансування, типами державного фінансування та ефекту, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.
2.1.2.13. Enterprises that use tax incentives or allowances for innovative activities and research and development (R&D) by NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.2.13. Підприємства, що використовують податкові стимули або пільги для інноваційної діяльності та ДіР за ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.

Показники (англійська версія)	Показники (українська версія)	Одиниці виміру
2.1.2.14. Enterprises by access to private funding, type of private funding and effect, NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.2.14. Підприємства за доступом до приватного фінансування, типами приватного фінансування та ефекту, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.
2.1.2.15. Enterprises that obtained private funding by usage for R&D or other innovation activities, type of private funding, NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.2.15. Підприємства, які отримали приватне фінансування для ДіР або іншої інноваційної діяльності за типами приватного фінансування, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.
2.1.2.16. Enterprises that tried to obtain intra-group loans within the enterprise group by outcome, NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.2.16. Підприємства, що намагались отримати внутрішньогрупові позики в межах групи підприємств за результатами, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.
2.1.2.17. Enterprises that obtained intra-group loans for R&D or other innovation activities within the enterprise group by NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.2.17. Підприємства, які отримали внутрішньогрупові позики для ДіР або іншої інноваційної діяльності в межах групи підприємств за ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.
2.1.3. Innovation profiles	2.1.3. Профілі інновацій	
2.1.3.1. Enterprises, employed persons and turnover by innovation profile, NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.3.1. Підприємства, зайняті особи та товарообіг за профілем інновацій, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од., тис. євро
2.1.3.2. Enterprises by age and innovation profile, NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.3.2. Підприємства за віком та профілем інновацій, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.
2.1.3.3. Turnover from new or significantly improved products, by innovation profile, NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.3.3. Товарообіг від нових або суттєво покращених продуктів за профілем інновацій, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	тис. євро
2.1.3.4. Enterprises that co-operated on business activities with other entities, by innovation profile, NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.3.4. Підприємства, що співпрацювали з іншими суб'єктами у бізнес-діяльності за профілем інновацій, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.
2.1.3.5. Innovation-active enterprises that co-operated with other entities, by innovation profile, kind and location of co-operation partner, NACE Rev. 2 and size class	2.1.3.5. Інноваційно активні підприємства, що співпрацювали з іншими організаціями за профілем інновацій, типами та місцезнаходженням партнерів по співпраці, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.

Показники (англійська версія)	Показники (українська версія)	Одиниці виміру
2.1.3.6. Enterprises by access to public funding, innovation profile, type of public funding and effect, NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.3.6. Підприємства за доступом до державного фінансування, профілем інновацій, типами державного фінансування та ефекту, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.
2.1.3.7. Enterprises by access to private funding, innovation profile, type of private funding and effect, NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.3.7. Підприємства за доступом до приватного фінансування, профілем інновацій, типами приватного фінансування та ефекту, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.
2.1.3.8. Enterprises that obtained private funding by usage for R&D or other innovation activities, by innovation profile, type of private funding, NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.3.8. Підприємства, які отримали приватне фінансування для ДіР або іншої інноваційної діяльності, за профілем інновацій, типами приватного фінансування, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.
2.1.3.9. Innovation-active enterprises that introduced innovations with environmental benefits within the enterprise, by innovation profile, type of contribution and effect, NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.3.9. Інноваційно активні підприємства, що впровадили інновації з екологічними перевагами у межах підприємства, за профілем інновацій, типами внеску та ефекту, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.
2.1.3.10. Innovation-active enterprise by type and importance of environmental benefits obtained during the consumption or use of a good or service by the end user, by innovation profile, NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.3.10. Інноваційно активне підприємство за типами та значущістю екологічних переваг, отриманих під час споживання або використання товару чи послуги кінцевим користувачем, за профілем інновацій, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.
2.1.3.11. Enterprises by reason why they did not have any (or not more) innovation activities, by innovation profile, NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.3.11. Підприємства, що не здійснювали (або більше не здійснюють) за певної причини інноваційну діяльність, за профілем інновацій, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.
2.1.4. Strategies and knowledge flows	2.1.4. Стратегії та потоки знань	
2.1.4.1. Enterprises by type of business strategy applied, importance of the strategy, NACE Rev.2 activity and size class	2.1.4.1. Підприємства за типами застосованих бізнес-стратегій, значущістю стратегій, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.
2.1.4.2. Enterprises that applied for a patent, registered an industrial design, trade mark or used trade secrets, by NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.4.2. Підприємства, які подали заявку на патент, зареєстрували промисловий зразок, торговельну	од.

Показники (англійська версія)	Показники (українська версія)	Одиниці виміру
	марку або використовували комерційну таємницю, за ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	
2.1.4.3. Enterprises that licenced out, sold, exchanged intellectual property rights by type of transaction, NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.4.3. Підприємства, що передавали ліцензії, продавали, обмінювали права інтелектуальної власності за типами операцій, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.
2.1.4.4. Enterprises that purchased machinery, equipment or software by NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.4.4. Підприємства, які придбали машини, обладнання або програмне забезпечення за ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.
2.1.4.5. Enterprises that offered standardised, customised or co-created goods or services by type of goods and services, NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.4.5. Підприємства, що пропонували стандартизовані, замовні або спільно створені товари чи послуги за типами товарів і послуг, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.
2.1.4.6. Enterprises by reason why they did not have any (or not more) innovation activities, by NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.4.6. Підприємства, що не здійснювали (або більше не здійснюють) інноваційну діяльність за певними причинами, за ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.
2.1.4.7. Enterprises that implemented fundamental changes to their business model, by NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.4.7. Підприємства, які здійснили фундаментальні зміни у своїй бізнес-моделі, за ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.
2.1.5. Innovation and environment	2.1.5. Інновації та довкілля	
2.1.5.1. Innovation active enterprise by type and importance of environmental benefits obtained during the consumption or use of a good or service by the end user, by NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.5.1 Інноваційно активні підприємства за типами та значущістю екологічних переваг, отриманих під час споживання або використання товару чи послуги кінцевим користувачем, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.
2.1.5.2. Innovation active enterprises that introduced innovations with environmental benefits within the enterprise, by type of contribution and effect, NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.5.2. Інноваційно активні підприємства, які впровадили інновації з екологічними перевагами в межах підприємства, за типами внеску та ефекту, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.
2.1.5.3. Enterprises by type and importance of factors related to climate change, NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.5.3. Підприємства за типами та значущістю факторів, пов'язаних зі зміною клімату, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.

Показники (англійська версія)	Показники (українська версія)	Одиниці виміру
2.1.5.4. Innovation active enterprises by type and importance of factors driving environmental innovations, NACE Rev. 2 activity and size class	2.1.5.4. Інноваційно активні підприємства за типами та значущістю факторів, що стимулюють екологічні інновації, ВЕД (NACE Rev. 2) та розміром	од.
2.1.6. Regional business innovation	2.1.6. Регіональні бізнес-інновації	
2.1.6.1. Enterprises, employed persons and turnover by innovation status and NUTS 2 region	2.1.6.1. Підприємства, зайняті особи та товарообіг за статусом інновацій та регіонами (NUTS 2)	од., тис. євро
2.1.6.2. Enterprises and employed persons by innovation capabilities and NUTS 2 region	2.1.6.2. Підприємства та зайняті особи за інноваційними можливостями та регіонами (NUTS 2)	од.
2.1.6.3. Turnover from new or significantly improved products by NUTS 2 region	2.1.6.3. Товаротоварообіг від нових або суттєво покращених продуктів за регіонами (NUTS 2)	тис. євро
2.1.6.4. Innovation active enterprises' expenditure on R&D and innovation by type and NUTS 2 region	2.1.6.4. Витрати інноваційно активних підприємств на ДіР та інновації за видами інновацій та регіонами (NUTS 2)	тис. євро, од.
2.1.6.5. Enterprises that co-operated on innovation activities with other entities by NUTS 2 region	2.1.6.5. Підприємства, що співпрацювали в інноваційній діяльності з іншими організаціями, за регіонами (NUTS 2)	од.
3. High-tech industry and knowledge-intensive services	3. Високотехнологічна промисловість і наукоємні послуги (НТЕС)	
3.1. Economic data on HTEC	3.1. Економічні дані щодо НТЕС	
3.1.1. Business statistics in HTEC sectors	3.1.1. Бізнес-статистика у секторах НТЕС	
3.1.1.1. Enterprises in high-tech sectors by NACE Rev.2 activity	3.1.1.1. Підприємства у високотехнологічних секторах за ВЕД (NACE Rev.2)	од.
3.1.1.2. Enterprises in high-tech sectors by NACE Rev.1.1 activity (1995-2007)	3.1.1.2. Підприємства у високотехнологічних секторах за ВЕД (NACE Rev.1.1) (1995–2007)	од.
3.1.1.3. Economic data in high-tech sectors by NACE Rev.2 activity	3.1.1.3. Економічні дані у високотехнологічних секторах за ВЕД (NACE Rev.2)	од.
3.1.1.4. Economic data in high-tech sectors by NACE Rev.1.1 activity (1995-2007)	3.1.1.4. Економічні дані у високотехнологічних секторах за ВЕД (NACE Rev.1.1) (1995–2007)	од.

Показники (англійська версія)	Показники (українська версія)	Одиниці виміру
3.1.2. Trade in HTEC sectors	3.1.2. Зовнішня торгівля у секторах НТЕС	
3.1.2.1. Total high-tech trade - million euro, % of total (from 2007, SITC Rev. 4 ¹¹)	3.1.2.1. Торгівля високотехнологічною продукцією (з 2007 року, SITC Rev. 4)	млн євро, %
3.1.2.2. High-tech trade by high-tech group of products - million euro (from 2007, SITC Rev. 4)	3.1.2.2. Торгівля високотехнологічною продукцією за групами високотехнологічних товарів —(з 2007 року, SITC Rev. 4)	млн євро
3.1.2.3. High-tech exports - Exports of high technology products as a share of total exports (from 2007, SITC Rev. 4)	3.1.2.3. Експорт високотехнологічної продукції — частка експорту високотехнологічних товарів у загальному експорті (з 2007 року, SITC Rev. 4)	%
3.1.2.4. High-tech exports	3.1.2.4. Високотехнологічний експорт	%
3.2. Employment in high-tech industry and knowledge-intensive services (HTEC)	3.2. Зайнятість у високотехнологічній промисловості та наукоємних послугах (НТЕС):	
3.2.1. Employment in HTEC sectors at national level	3.2.1. Зайнятість у секторах НТЕС на національному рівні	
3.2.1.1. Employment statistics on high-tech industries and Knowledge Intensive Services at the national level (from 2008 onwards, NACE Rev. 2)	3.2.1.1. Статистика зайнятості у високотехнологічних секторах і наукоємних послугах на національному рівні (з 2008 року, ВЕД (NACE Rev. 2))	од.
3.2.1.2. Employment statistics on high-tech industries and Knowledge Intensive Services at the national level (1995-2007, NACE Rev. 1.1)	3.2.1.2. Статистика зайнятості у високотехнологічних секторах і наукоємних послугах на національному рівні (1995–2007, ВЕД (NACE Rev. 1.1))	од.
3.2.1.3. Employed persons in technology and knowledge-intensive sectors by NACE Rev. 2 activity (2008-2026)	3.2.1.3. Зайняті особи у технологічних і наукоємних секторах за ВЕД (NACE Rev. 2) (2008–2026)	од.
3.2.1.4. Employed persons in high and medium-high technology manufacturing sectors and knowledge-intensive service sectors (2008-2026)	3.2.1.4. Зайняті особи у високотехнологічних і середньо-високотехнологічних промислових та наукоємних секторах (2008–2026)	од.
3.2.1.5. Employed persons in technology and knowledge-intensive sectors by NACE Rev. 1.1 activity (1994-2008)	3.2.1.5. Зайняті особи у технологічних і наукоємних секторах за ВЕД (NACE Rev. 1.1) (1994–2008)	од.

¹¹ SITC Rev. 4 – це четверта редакція Стандартної міжнародної класифікації торгівлі, розроблена Організацією Об'єднаних Націй для уніфікації та стандартизації статистичних даних про міжнародну торгівлю, що допомагає країнам групувати та порівнювати товари, які вони імпортують та експортують, роблячи торгові потоки зрозумілими та зіставними у світовому масштабі.

Показники (англійська версія)	Показники (українська версія)	Одиниці виміру
3.2.1.6. Employed persons in technology and knowledge-intensive sectors by NACE Rev. 2 activity and occupation (2008-2026)	3.2.1.6. Зайняті особи у технологічних і наукоємних секторах за ВЕД (NACE Rev. 2) та професіями (2008–2026)	од.
3.2.1.7. Employed persons in technology and knowledge-intensive sectors by NACE Rev. 1.1 activity and occupation (1994-2008)	3.2.1.7. Зайняті особи у технологічних і наукоємних секторах за ВЕД (NACE Rev. 1.1) та професіями (1994–2008)	од.
3.2.1.8. Employed persons in technology and knowledge-intensive sectors by NACE Rev. 2 activity and educational attainment level (2008-2026)	3.2.1.8. Зайняті особи у технологічних і наукоємних секторах за видами діяльності ВЕД (NACE Rev. 2) та рівнем освіти (2008–2026)	од.
3.2.1.9. Employed persons in technology and knowledge-intensive sectors by NACE Rev. 1.1 activity and educational attainment level (1994-2008)	3.2.1.9. Зайняті особи у технологічних і наукоємних секторах за ВЕД (NACE Rev. 1.1) та рівнем освіти (1994–2008)	од.
3.2.1.10. Employed persons in science and technology (HRST ¹²) by category, NACE Rev. 2 activity and age (2008-2026)	3.2.1.10. Зайняті особи у сфері науки та технологій (HRST) за категоріями, ВЕД (NACE Rev. 2) та віком (2008–2026)	од.
3.2.1.11. Employed HRST by category, age and NACE Rev. 1.1 activity (1994-2007)	3.2.1.11. Зайняті особи HRST за категоріями, віком та ВЕД ((NACE Rev. 1.1) 1994–2007)	од.
3.2.1.12. Employed persons in science and technology (HRST) by category, NACE Rev. 2 activity and sex (2008-2026)	3.2.1.12. Зайняті особи у сфері науки та технологій (HRST) за категоріями, ВЕД (NACE Rev. 2) та статтю (2008–2026)	од.
3.2.1.13. Employed HRST by category, sex, age and NACE Rev. 1.1 activity (1994-2007)	3.2.1.13. Зайняті особи HRST за категорією, статтю, віком і ВЕД (NACE Rev. 1.1) (1994–2007)	од.
3.2.2. Employment in HTEC sectors at regional level	3.2.2. Зайнятість у секторах НТЕС на регіональному рівні	
3.2.2.1. Employed persons in technology and knowledge-intensive sectors by NACE Rev. 2 activity and NUTS 2 region (2008-2026)	3.2.2.3. Зайняті особи у технологічних і наукоємних секторах за ВЕД (NACE Rev. 2) та регіонами (NUTS 2) (2008–2026)	од.

¹² HRST - Human resources in science and technology або Людські ресурси НТІ – концепція, що пов’язана в основному з освітою осіб, незалежно від їхньої фактичної професійної діяльності («люди, які успішно здобули вищу освіту або які працюють у науково-технічних професіях, де такий рівень освіти є зазвичай потрібним) відповідно до Керівництва Канберри.

Показники (англійська версія)	Показники (українська версія)	Одиниці виміру
3.2.2.2. Employed persons in technology and knowledge-intensive sectors by NACE Rev. 1.1 activity and NUTS 2 region (1999-2008)	3.2.2.4. Зайняті особи у технологічних і наукоємних секторах за ВЕД (NACE Rev. 1.1) та регіонами (NUTS 1) (1999–2008)	од.
3.2.2.3. Employed persons in technology and knowledge-intensive sectors by NACE Rev. 2 activity, NUTS 1 region and occupation (2008-2026)	3.2.2.3. Зайняті особи у технологічних і наукоємних секторах за ВЕД (NACE Rev. 2), регіонами (NUTS 1) та професіями (2008–2026)	од.
3.2.2.4. Employed persons in technology and knowledge-intensive sectors by NACE Rev. 1.1 activity, NUTS 1 region and occupation (1999-2008)	3.2.2.4. Зайняті особи у технологічних і наукоємних секторах за ВЕД (NACE Rev. 1.1), регіонами (NUTS 1) та професіями (1999–2008)	од.
3.2.2.5. Employed persons in technology and knowledge-intensive sectors by NACE Rev. 2 activity, NUTS 1 region and educational attainment level (2008-2026)	3.2.2.5. Зайняті особи у технологічних і наукоємних секторах за ВЕД (NACE Rev. 2), регіонами (NUTS 1) та рівнем освіти (2008–2026)	од.
3.2.2.6. Employed persons in technology and knowledge-intensive sectors by NACE Rev. 1.1 activity, NUTS 1 region and educational attainment level (1999-2008)	3.2.2.6. Зайняті особи у технологічних і наукоємних секторах за ВЕД (NACE Rev. 1.1), регіонами (NUTS 1) та рівнем освіти (1999–2008)	од.
3.2.2.7. Employed persons in science and technology (HRST) by category, NACE Rev. 2 activity and NUTS 1 region (2008-2026)	3.2.2.7. Зайняті особи у сфері науки та технологій (HRST) за категоріями, ВЕД (NACE Rev. 2) та регіонами (NUTS 1) (2008–2026)	од.
3.2.2.8. Employed HRST by category, NACE Rev. 1.1 activity and NUTS 1 region (1994 - 2007)	3.2.2.8. Зайняті особи HRST за категоріями, ВЕД (NACE Rev. 1.1) та регіонами (NUTS 1) (1994–2007)	од.
3.3. Knowledge intensive activities	3.3. Наукоємні види діяльності	
3.3.1. Employed persons in knowledge-intensive activities by NACE Rev. 2 activity (2008-2026)	3.3.1. Зайняті особи у наукоємних видах діяльності за ВЕД (NACE Rev. 2) (2008–2026)	од.
3.3.2. Employed persons in knowledge-intensive activities by NACE Rev. 1.1 activity (2000-2008)	3.3.2. Зайняті особи у наукоємних видах діяльності за ВЕД (NACE Rev. 2) (2000–2008)	од.
3.4. Science and technology in high-tech industry and knowledge-intensive services (HTEC)	3.4. Наука і технології у високотехнологічній промисловості та наукоємних послугах (HTEC)	
3.4.1. Research and development (R&D) in HTEC sectors	3.4.1. Дослідження та розробки (ДіР) у секторах HTEC	
3.4.1.1. Business enterprise R&D expenditure in high-tech sectors by NACE Rev. 2	3.4.1.1. Витрати підприємницького сектору на ДіР у високотехнологічних секторах за ВЕД (NACE Rev. 2)	млн євро, %

Показники (англійська версія)	Показники (українська версія)	Одиниці виміру
3.4.1.2. Business enterprise R&D expenditure in high-tech sectors by NACE Rev. 1.1 (1993-2009)	3.4.1.2. Витрати підприємницького сектору на ДіР у високотехнологічних секторах за ВЕД (NACE Rev. 1.1) (1993–2009)	млн євро
3.4.1.3. Business enterprise R&D personnel in high-tech sectors by NACE Rev. 2	3.4.1.3. Персонал підприємницького сектору, задіяний у виконанні ДіР, у високотехнологічних секторах за ВЕД (NACE Rev. 2)	од.
3.4.1.4. Business enterprise R&D personnel in high-tech sectors by NACE Rev. 1.1 (1993-2009)	3.4.1.4. Персонал підприємницького сектору, задіяний у виконанні ДіР, у високотехнологічних секторах за ВЕД (NACE Rev. 2) (1993–2009)	од.
3.4.2. Innovation in HTEC sectors	3.4.2. Інновації у секторах НТЕС	
3.4.2.1. Innovation in high-tech sectors (CIS 2008, CIS 2010, CIS 2012 ¹³), EU Member States and selected countries (2008-2012)	3.4.2.1. Інновації у високотехнологічних секторах (CIS 2008, CIS 2010, CIS 2012), країни ЄС та окремі держави (2008–2012)	%
3.4.2.2. Innovation in high-tech sectors (CIS 2006), EU Member States and selected countries (2006)	3.4.2.2. Інновації у високотехнологічних секторах (CIS 2006), країни ЄС та окремі держави (2006)	%
3.4.2.3. Innovation in high-tech sectors (CIS 2004), EU Member States and selected countries (2004)	3.4.2.3. Інновації у високотехнологічних секторах (CIS 2004), країни ЄС та окремі держави (2004)	%
3.4.2.4. Innovation in high-tech sectors in SMEs (CIS3), EU Member States and selected countries (2000-2001)	3.4.2.4. Інновації у високотехнологічних секторах у МСП (CIS3), країни ЄС та окремі держави (2000–2001)	%
3.4.2.5. The first community innovation light survey - CIS light (2002-2003)	3.4.2.5. Перше громадське інноваційне обстеження — CIS light (2002–2003)	оцінка у рейтингу
3.4.3. Patents in HTEC sectors	3.4.3. Патенти у секторах НТЕС	
3.4.3.1. High-tech patent applications to the EPO by priority year (1977-2013)	3.4.3.1. Заявки на високотехнологічні патенти до ЕПО за пріоритетним роком (1977–2013)	од.
3.4.3.2. High-tech patent applications to the EPO by priority year and NUTS 3 region (1977-2012)	3.4.3.2. Заявки на високотехнологічні патенти до ЕПО за пріоритетним роком та регіонами (NUTS 3) (1977–2012)	од.
4. Human Resources in Science & Technology	4. Людські ресурси у сфері науки та технологій	

¹³ CIS light, CIS3, CIS 2004, CIS 2006, CIS 2008, CIS 2010, CIS 2012 — це етапи Європейського опитування щодо інновацій компаній (Community Innovation Survey, [CIS](#)) від Євростату, які збирали дані про інноваційну діяльність підприємств у різних країнах

Показники (англійська версія)	Показники (українська версія)	Одиниці виміру
4.1. Stocks of HRST at national and regional level	4.1. Запаси HRST на національному та регіональному рівнях	
4.1.1. HRST at national level	4.1.1. HRST на національному рівні	
4.1.1.1. Human resources in science and technology (HRST) by category, sex and age	4.1.1.1. Людські ресурси у сфері науки та технологій (HRST) за категоріями, статтю та віком	од.
4.1.1.2. Employed persons in science and technology (HRST) by category, age and occupation	4.1.1.2. Зайняті особи у сфері науки та технологій (HRST) за категоріями, віком та професіями	од.
4.1.1.3. Employed persons in science and technology (HRST) by category, NACE Rev. 2 activity and age (2008-2026)	4.1.1.3. Зайняті особи у сфері науки та технологій (HRST) за категоріями, ВЕД (NACE Rev. 2) та віком (2008-2026)	од.
4.1.1.4. Employed persons in science and technology (HRST) by category, NACE Rev. 2 activity and sex (2008-2026)	4.1.1.4. Зайняті особи у сфері науки та технологій (HRST) за категоріями, ВЕД (NACE Rev. 2) та статтю (2008-2026)	од.
4.1.1.5. Unemployed persons in science and technology (HRST) by category and sex	4.1.1.5. Безробітні особи у сфері науки та технологій (HRST) за категоріями та статтю	од.
4.1.1.6. Unemployed persons in science and technology (HRST) by category and age	4.1.1.6. Безробітні особи у сфері науки та технологій (HRST) за категоріями та віком	од.
4.1.2. HRST at regional level	4.1.2. HRST на регіональному рівні	
4.1.2.1. Human resources in science and technology (HRST) by category and NUTS 2 region	4.1.2.1. Людські ресурси у сфері науки та технологій (HRST) за категоріями та регіонами (NUTS 2)	од.
4.1.2.2. Human resources in science and technology (HRST) by category, NUTS 1 region and sex	4.1.2.2. Людські ресурси у сфері науки та технологій (HRST) за категоріями, регіонами (NUTS 1) та статтю	од.
4.1.2.3. Human resources in science and technology (HRST) by category, NUTS 1 region and age	4.1.2.3. Людські ресурси у сфері науки та технологій (HRST) за категоріями, регіонами (NUTS 1) та віком	од.
4.1.2.4. Employed persons in science and technology (HRST) by category, NACE Rev. 2 activity and NUTS 1 region (2008-2026)	4.1.2.4. Зайняті особи у сфері науки та технологій (HRST) за категоріями, ВЕД та регіонами (NUTS 1) (2008-2026)	од.
4.2. Flows of HRST at national level	4.2. Потоки HRST на національному рівні	
4.2.1. Real and potential inflows of HRST into the HRST stocks	4.2.1. Реальні та потенційні надходження HRST у запаси HRST	

Показники (англійська версія)	Показники (українська версія)	Одиниці виміру
4.2.1.1. Graduates by education level, programme orientation, sex and field of education	4.2.1.1. Випускники за рівнем освіти, освітніми програмами, статтю та галузями знань	од.
4.2.1.2. Students enrolled in tertiary education by education level, programme orientation, sex and field of education	4.2.1.2. Студенти, зараховані на навчання до закладів вищої освіти, за рівнями освіти, освітніми програмами, статтю та галузями знань	од.
4.2.1.3. Mobile students from abroad enrolled by education level, sex and field of education	4.2.1.3. Іноземні студенти, зараховані на навчання до закладів вищої освіти, за рівнями освіти, статтю та галузями знань	од.
4.2.2. Job-to-job mobility of HRST	4.2.2. Міжфірмова мобільність HRST	
4.2.2.1. Job-to-job mobility of human resources in science and technology (HRST) by sex	4.2.2.1. Міжфірмова мобільність людських ресурсів у сфері науки та технологій (HRST) за статтю	од., %
4.2.2.2. Job-to-job mobility of human resources in science and technology (HRST) by age	4.2.2.2. Міжфірмова мобільність людських ресурсів у сфері науки та технологій (HRST) за віком	од., %
4.2.2.3. Job-to-job mobility of human resources in science and technology (HRST) by NACE Rev. 2 activity	4.2.2.3. Міжфірмова мобільність людських ресурсів у сфері науки та технологій (HRST) за ВЕД (NACE Rev. 2)	од., %
5. Intellectual property rights - Patents	5. Права інтелектуальної власності – Патенти	
5.1. Patent applications to the EPO by country of applicants and inventors (2004 and onwards)	5.1. Заявки на патенти до ЕПО за країною заявників та винахідників (з 2004 року)	од.

II ПОКАЗНИКИ У СФЕРІ НАУКИ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ІННОВАЦІЙ ІНСТИТУТУ СТАТИСТИКИ ЮНЕСКО

Інститут статистики ЮНЕСКО (UNESCO Institute for Statistics, UIS)¹⁴ є офіційним міжнародним джерелом та провайдером статистичних даних у сфері науки, технологій та інновацій, які використовуються для міжнародних порівнянь, формування державної політики та моніторингу досягнення Цілей сталого розвитку (ЦСР).

Збір даних про дослідження і розробки (ДіР) здійснюється UIS на щорічній основі шляхом міжнародного статистичного обстеження, що проводиться серед держав-членів ЮНЕСКО. Національні дані формуються на основі репрезентативних обстежень ДіР, адміністративних джерел або їх поєднання, які адмініструються національними статистичними органами та профільними міністерствами. Для забезпечення повноти та порівнюваності статистики UIS також інтегрує первинні дані, отримані від ОЕСР, Євростату та Іbero-американської мережі показників науки і технологій (RICYT)¹⁵.

Публікація даних UIS здійснюється у два етапи: попередні результати оприлюднюються у лютому – березні року, що настає за звітним, тоді як остаточні дані публікуються в жовтні – листопаді. Випуски охоплюють оновлені національні та регіональні показники, сформовані за результатами відповідного циклу статистичного обстеження.

Методологічною основою статистики ДіР UIS є міжнародні стандарти та класифікації, зокрема Frascati Manual (ОЕСР, 2015), що забезпечує уніфікований підхід та узгодженість визначень, показників і процедур збору даних. Анкетні інструменти та методологічні підходи UIS регулярно оновлюються з метою підвищення якості даних і врахування нових викликів у сфері вимірювання науково-технологічного розвитку і потреб користувачів.

База даних UIS містить міжнародно порівнянні показники ДіР¹⁶ для понад 150 країн і територій та включає глобальні індикатори ЦСР, зокрема 9.5.1 (витрати на ДіР у відсотках до ВВП) і 9.5.2 (кількість дослідників у перерахунку на повну зайнятість на мільйон населення), а також вибрані показники з розбивкою за статтю (табл. 2.1, 2.2)¹⁷.

¹⁴ Інститут статистики ЮНЕСКО. URL: UNESCO Institute for Statistics, UIS) (<https://www.uis.unesco.org/en>)

¹⁵ Іbero-американська мережа показників науки і технологій (RICYT). URL: <https://www.ricyt.org/en/>

¹⁶ <https://www.uis.unesco.org/en/themes/science-technology-innovation>

¹⁷ <https://download.uis.unesco.org/bdds/202502/uis-rd-database-background-information-en-feb-2025-data-release.pdf>

Таблиця 2.1 – Індикатори ЦСР для ДіР

Індикатор ЦСР <i>SDG indicator /</i>	Назва індикатора <i>Indicator name</i>		Чи подається індикатор уперше? (Так/Ні) <i>Is the indicator being reported for the first time? (Y/N)</i>	Загальна кількість країн, для яких доступний індикатор <i>Total number of countries for which the indicator is available</i>	Діапазон років, за які доступні дані <i>Range of years for which data are available for the indicator</i>	Рівні дезагрегації <i>Dimensions of disaggregation</i>
	Англ. мова	Укр. мова				
9.5.1	Research and development expenditure as a proportion of GDP	Частка витрат на ДіР у відсотках до ВВП	Ні	155	1996–2023	н/д
9.5.2	Researchers (in full-time equivalent) per million inhabitants	Дослідники (у перерахунку на повну зайнятість) на мільйон жителів	Ні	146	1996–2023	н/д

Таблиця 2.2 – Індикатори щодо кадрового потенціалу ДіР

Назва індикатора / <i>Indicator name</i> (англ., укр)			Чи подається індикатор уперше? (Так/Ні) <i>Is the indicator being reported for the first time? (Y/N)</i>	Загальна кількість країн, для яких доступний індикатор <i>Total number of countries for which the indicator is available</i>	Діапазон років, за які доступні дані <i>Range of years for which data are available for the indicator</i>
Жінки-дослідниці як відсоток від загальної кількості дослідників (за кількістю осіб – НС та еквівалентами повної зайнятості – FTE) <i>Female researchers as a percentage of total researchers (in headcounts – HC and full-time equivalents - FTE)</i>	Researchers (HC) – % Female	Дослідники (НС) – % жінок	Ні*	152	1996–2023
	Researchers (FTE) – % Female	Дослідники (FTE) – % жінок	Ні*	123	1996–2023
	Female researchers as a percentage of total researchers (HC) – Business enterprise	Жінки-дослідниці у % від загальної кількості дослідників (НС) – підприємницький сектор	Ні*	144**	1996–2023
	Female researchers as a percentage of total researchers (HC) – Government	Жінки-дослідниці у % від загальної кількості дослідників (НС) – державний сектор			
	Female researchers as a percentage of total researchers (HC) – Higher education	Жінки-дослідниці у % від загальної кількості дослідників (НС) – сектор вищої освіти			
	Female researchers as a percentage of total researchers (HC) – Private non-profit	Жінки-дослідниці у % від загальної кількості дослідників (НС) – приватний некомерційний сектор			

Назва індикатора / <i>Indicator name</i> (англ., укр)			Чи подається індикатор уперше? (Так/Ні) <i>Is the indicator being reported for the first time? (Y/N)</i>	Загальна кількість країн, для яких доступний індикатор <i>Total number of countries for which the indicator is available</i>	Діапазон років, за які доступні дані <i>Range of years for which data are available for the indicator</i>
	Female researchers as a percentage of total researchers (FTE) – Business enterprise	Жінки-дослідниці у % від загальної кількості дослідників (FTE) – підприємницький сектор	Ні*	118**	1996–2023
	Female researchers as a percentage of total researchers (FTE) – Government	Жінки-дослідниці у % від загальної кількості дослідників (FTE) – державний сектор			
	Female researchers as a percentage of total researchers (FTE) – Higher education	Жінки-дослідниці у % від загальної кількості дослідників (FTE) – сектор вищої освіти			
	Female researchers as a percentage of total researchers (FTE) – Private non-profit	Жінки-дослідниці у % від загальної кількості дослідників (FTE) – приватний некомерційний сектор			

Примітки:

*Станом на березень 2023 року UIS знову поширює набір вибраних показників досліджень та розробок, дезагрегованих за статтю (станом на березень 2023 року) (які були припинені під час червня 2022 року).

**Наявність даних залежить від сектору зайнятості. Цей показник базується на секторі, для якого доступний найвищий рівень даних.

Гендерна рівність у науці, технологіях та інноваціях є одним з глобальних пріоритетів ЮНЕСКО¹⁸.

Досягнення гендерної рівності в науці матиме величезне значення для розв'язання складних глобальних проблем, зокрема таких, як зміна клімату, втрата біорізноманіття, крайня бідність і етичне застосування штучного інтелекту. Складний характер викликів XXI століття потребує залучення різнопланових і нетрадиційних підходів, тому внесок жінок у науку нарівні з чоловіками набуває першочергового значення. Попри певний прогрес, досягнутий у цьому питанні за останні десятиліття, проблема забезпечення гендерної рівності в науці досі залишається невирішеною, особливо в окремих наукових дисциплінах і країнах.

Гендерна нерівність у науці негативно впливає не лише на жінок, вона обмежує науковий прогрес загалом і перешкоджає розвитку країн та їхнім зусиллям у справі побудови мирних суспільств.

Досягнення мети гендерної рівності в науці на сьогодні, як ніколи, є актуальним ще й тому, що в деяких країнах спостерігається відставання у забезпеченні рівного доступу до освіти й наукових знань, а також зростання кількості жінок-науковців, які проживають у регіонах, постраждалих від конфліктів і стихійних лих.

До вирішення проблем гендерної нерівності Інститут статистики ЮНЕСКО закликає усе світове співтовариство: осіб, відповідальних за формування політики та ухвалення рішень на рівні органів державного управління, університети, дослідницькі й освітні установи, фінансові та благодійні організації, а також приватний сектор.

Цей заклик до дії ґрунтується на ідеях і висновках, висловлених під час Всесвітнього форуму «Майбутнє жінок і дівчат у науці» (*Global Forum: The Future for Women and Girls in Science*), організованого ЮНЕСКО у червні 2023 року. Вагомий внесок у його проведення зробили численні зацікавлені сторони, зокрема представники міжнародних організацій, державних установ, неурядових, наукових та освітніх кіл, а також приватного й державного секторів.

Під час проведених дискусій було визначено основні проблеми та чинники, які згодом знайшли відображення у сформульованих учасниками рекомендаціях,

¹⁸ Гендерна рівність у науці, технологіях та інноваціях. URL: <https://www.unesco.org/en/science-technology-and-innovation/gender-equality>

спрямованих на усунення глибинних причин гендерного дисбалансу у сфері науки.

На сьогодні у світі жінки становлять приблизно третину від загальної кількості наукових працівників (дослідників), і це співвідношення за останнє десятиліття змінилося незначно. На вищих рівнях наукової ієрархії частка жінок ще нижча: наприклад, серед членів національних академій наук жінки становлять лише 12 %. Ці показники варіюються залежно від країни, причому прямої залежності між рівнем добробуту держави та її успіхами в досягненні гендерного паритету в науці не спостерігається.

Відсоток жінок-науковців (при прямому підрахунку¹⁹) також різниться залежно від регіону. Так, згідно з останніми даними Статистичного інституту ЮНЕСКО, найбільша частка жінок-дослідниць знаходиться у Південно-Східній Європі та становить 52 % (табл. 2.3).

Таблиця 2.3 – Жінки-науковці за даними Інституту статистики ЮНЕСКО у 2024 р., %

Регіон	Відсоток
Південна Азія	23 %
Південно-Східна Азія	27 %
Європейський Союз (Європа)	34 %
Субсахарська Африка	32 %
Центральна та Східна Європа	39 %
Арабські держави	41 %
Латинська Америка та Карибський басейн	44 %
Центральна Азія	47 %
Південно-Східна Європа	52 %

Водночас не всі країни мають перевірені статистичні дані, що ускладнює надання повної інформації щодо рівня гендерної нерівності в науковій сфері. Так, у зібраному Статистичним інститутом ЮНЕСКО наборі даних 98 країн не надали фактичних відомостей за період з 2018 по 2021 роки.

¹⁹ Абсолютна величина, що вказує на загальну кількість людей, зайнятих у сфері наукових досліджень і розробок. До цього числа входять працівники як на повній, так і на неповній зайнятості.

Показник гендерного дисбалансу також варіюється залежно від конкретних наукових дисциплін. Деякі галузі наук, такі як фізика, зазвичай приваблюють більше чоловіків, ніж жінок, тоді як у біологічних і медичних науках гендерне представництво часто є більш збалансованим, а в деяких країнах більшість науковців у цих сферах становлять жінки.

Найбільший дисбаланс спостерігається в інженерних і комп'ютерних науках. У 2018 р. (за останніми наявними даними) жінки становили у світі лише 28 % загальної кількості випускників інженерних спеціальностей і 40 % – випускників факультетів комп'ютерних наук. У країнах із високим рівнем доходу, за даними журналу *Nature Reviews Physics*, частка жінок-аспіранток у галузі фізики становила трохи менше 20 %.

Загалом, жінки й досі залишаються меншістю у наукових галузях, що мають вирішальне значення для реалізації четвертої промислової революції та формування майбутнього ринку праці, зокрема у сфері штучного інтелекту, де жінки становлять лише 22 % загальної кількості фахівців.

Відмінності у показниках представленості жінок у науковій діяльності та в окремих наукових дисциплінах у різних країнах свідчать про те, що гендерний дисбаланс у науці не є наслідком ані природних відмінностей між чоловіками й жінками, ані рівня економічного розвитку країни.

Цей дисбаланс, радше, відображає наявність цілої низки соціальних чинників і системних бар'єрів, які перешкоджають доступу жінок і дівчат до наукової кар'єри.

До таких бар'єрів належать:

- соціокультурні та гендерні традиції, що формують суспільні уявлення про ролі чоловіків і жінок і зумовлюють низький рівень упевненості у власних силах;
- відсутність наочних прикладів для наслідування;
- недостатнє представництво жінок на керівних посадах;
- низька кваліфікація педагогів;
- несприятливі умови навчання;
- недосконалість професійних структур і культури праці.

Усі ці фактори сприяють збереженню феномена так званої «скляної стелі», яка заважає жінкам обіймати високі посади або досягати успіхів на рівні з колегами-чоловіками.

Прагнення досягти гендерної рівності в науці, зокрема ліквідувати «скляну стелю» й забезпечити жінкам можливість обіймати керівні посади, – не є далекою або недосяжною метою. Навпаки, ця мета цілком реальна за умови узгоджених дій широкого кола зацікавлених сторін у всіх сферах діяльності державного та приватного секторів, які дозволять:

- позбутися гендерних стереотипів і упереджень у сфері науки;
- розширити можливості для здобуття дівчатами наукової освіти;
- створити на робочих місцях умови, що сприятимуть залученню, утриманню та кар'єрному просуванню жінок-науковців.

ІІІ ПОКАЗНИКИ У СФЕРІ НАУКИ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ІННОВАЦІЙ СТАТИСТИЧНОГО ВІДДІЛУ ООН

Статистичний відділ Організації Об'єднаних Націй (UNSD)²⁰ забезпечує збирання, узагальнення та поширення міжнародно порівнянних статистичних даних у сфері науки, технологій та інновацій, зокрема в контексті моніторингу виконання Порядку денного сталого розвитку до 2030 року. Дані UNSD публікуються у спеціалізованих статистичних виданнях та електронних ресурсах і формуються на основі інформації, що надходить від національних статистичних систем та міжнародних організацій-партнерів.

Одним з основних узагальнених джерел є щорічне видання «Кишеньковий довідник світової статистики»²¹, яке містить односторінкові статистичні профілі для понад 230 країн і територій та 30 географічних регіонів. У межах екологічних та інфраструктурних показників публікуються, зокрема, дані щодо витрат на дослідження та розробки у відсотках до валового внутрішнього продукту (R&D expenditure, % of GDP). Джерелом цих даних виступає база статистики Інституту статистики ЮНЕСКО (UIS), що забезпечує їх міжнародну зіставність.

Додатковим ключовим джерелом є Статистичний щорічник Організації Об'єднаних Націй²², 67-й випуск якого (2024 р.) містить узагальнені часові ряди даних станом на 31 липня 2024 року. У розділі XIV «Наука і технології» представлено показники витрат на ДіР, чисельності дослідників в еквіваленті повної зайнятості (FTE), а також індикатори патентної активності, зокрема подання заявок резидентами, видачу та чинність патентів.

Показник витрат на ДіР у відсотках до ВВП відображає загальні внутрішні витрати на творчу та систематичну діяльність, спрямовану на збільшення запасу знань і розроблення нових застосувань. Він охоплює всі види досліджень – фундаментальні, прикладні та експериментальні розробки – і відповідає визначенням Посібника Фраскати (ОЕСР, 2015).

Кількість дослідників у перерахунку на еквівалент повної зайнятості на мільйон населення є базовим індикатором людського капіталу в науково-технологічній сфері. Він характеризує залученість висококваліфікованих фахівців до дослідницької діяльності та використовується для міжкраїнних порівнянь інтенсивності наукової праці. Розрахунок FTE ґрунтується на

²⁰ Статистичний відділ Організації Об'єднаних Націй (UNSD). URL: <https://unstats.un.org/UNSDWebsite/>

²¹ Кишеньковий довідник світової статистики. URL:

(<https://unstats.un.org/UNSDWebsite/publications/pocketbook/world-stats-pocketbook-2025.pdf>)

²² Статистичний щорічник Організації Об'єднаних Націй. URL:

<https://unstats.un.org/UNSDWebsite/Publications/StatisticalYearbook/syb67.pdf>

співвідношенні фактично відпрацьованого часу на ДіР до стандартного фонду робочого часу.

Показники патентної активності, що публікуються UNSD на основі даних Всесвітньої організації інтелектуальної власності (BOIB)²³, охоплюють інтенсивність подання заявок резидентами, видачу та чинність патентів. Дані класифікуються за країною походження заявника та дозволяють оцінювати інноваційну спроможність національних економік у глобальному контексті.

Особливе місце у системі статистики UNSD посідає моніторинг індикаторів Цілей сталого розвитку, зокрема індикатора 9.5.1 «Витрати на дослідження та розробки як частка ВВП» та індикатора 9.5.2 «Кількість дослідників (FTE) на мільйон жителів». Методологічні описи цих показників наведені в електронному довіднику з індикаторів ЦСР²⁴, який слугує практичним інструментом для національних статистичних органів і постійно оновлюється з урахуванням удосконалення міжнародних стандартів.

²³ Всесвітня організація інтелектуальної власності (BOIB). URL: <https://www.wipo.int/portal/en/>

²⁴ <https://unstats.un.org/wiki/spaces/SDGeHandbook/pages/34505092/Home>

IV ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ МІЖНАРОДНИХ СТАТИСТИЧНИХ СИСТЕМ У СФЕРІ НАУКИ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ІННОВАЦІЙ (ЄВРОСТАТ, UIS, UNSD)

Міжнародні статистичні системи Євростату, Інституту статистики ЮНЕСКО (UIS) та Статистичного відділу ООН (UNSD) формують взаємодоповнювальну основу для аналізу показників у сфері науки, технологій та інновацій (STI), забезпечуючи їх міжнародну порівнянність, методологічну узгодженість і використання в політиці розвитку.

Євростат зосереджується на детальному зборі та поширенні статистики досліджень і розробок у межах європейської бізнес-статистики. Дані охоплюють витрати на ДіР, персонал і дослідників у перерахунку на еквівалент повної зайнятості (FTE), а також бюджетні асигнування на ДіР (GBARD). Характерною особливістю є висока ступінь дезагрегації за секторами виконання, видами досліджень, науковими галузями (FORD), економічною діяльністю (NACE Rev.2), регіональним рівнем (NUTS 2) та соціально-демографічними ознаками, включаючи стать. Методологічною основою виступає Посібник Фраскаті (OECD, 2015) та спеціалізовані методичні документи Євростату.

Інститут статистики ЮНЕСКО (UIS) виконує функцію глобального центру зі збору та гармонізації даних у сфері науки, технологій, інновацій. База даних UIS охоплює понад 150 країн і територій та є основним джерелом для глобального моніторингу показників Цілей сталого розвитку, зокрема індикаторів 9.5.1 (витрати на ДіР як частка ВВП) та 9.5.2 (кількість дослідників у FTE на мільйон населення). Дані формуються на основі щорічних національних обстежень ДіР, доповнених інформацією від ОЕСР, Євростату та регіональних статистичних мереж. Важливою рисою UIS є систематичне включення гендерної дезагрегації показників людських ресурсів у науці. Дані про участь жінок у науці та інноваціях стають все актуальнішими для глобальної політики. Обидва глобальні SDG-індикатори (9.5.1 і 9.5.2) у UIS можуть бути представлені з дезагрегацією за статтю, що дозволяє оцінювати гендерні диспропорції у ДіР-активності.

Статистичний відділ ООН (UNSD) виконує координуючу та інтеграційну роль, агрегуючи дані UIS, BOIB та національних статистичних систем для публікації у глобальних статистичних виданнях і для офіційного моніторингу ЦСР. UNSD не здійснює первинний збір даних з ДіР, однак забезпечує методологічну уніфікацію та міжнародну зіставність ключових індикаторів у сфері науки, технологій, інновацій. У фокусі перебувають витрати на ДіР (% ВВП), чисельність дослідників (FTE) та показники патентної активності, які

використовуються для оцінювання інноваційного потенціалу країн у глобальному вимірі.

Таким чином, Євростат забезпечує високо деталізований регіональний і секторний аналіз у межах ЄС, UIS – глобальне охоплення та стандартизовані дані для країн різного рівня розвитку, тоді як UNSD інтегрує ці дані в універсальну систему офіційної статистики та моніторингу сталого розвитку.

Нижче подано порівняльну таблицю ключових індикаторів у сфері науки, технологій та інновацій, що використовуються Євростатом, Інститутом статистики ЮНЕСКО (UIS) та Статистичним відділом ООН (UNSD) (табл. 4.1).

Таблиця 4.1 – Порівняльна таблиця індикаторів науки, технологій, інновацій (Євростат / UIS / UNSD)

Група показників	Євростат	UIS (ЮНЕСКО)	UNSD (ООН)
Методологічна база	Frascati Manual (OECD, 2015); European Business Statistics	Frascati Manual (OECD, 2015)	Frascati Manual (OECD, 2015); SDG Global Indicator Framework
Витрати на ДіР (GERD)	✓ Загальні та за секторами діяльності	✓ Загальні та за секторами діяльності	✓ Узагальнені дані для ЦСР
Витрати на ДіР, % ВВП	✓	✓ (ЦСР 9.5.1)	✓ (ЦСР 9.5.1)
Асигнування держбюджету на ДіР (GBARD)	✓ Деталізація за соціально-економічними цілями (NABS)	● Обмежено	✓ Агреговані показники
Персонал ДіР (НС, FTE)	✓ Детально	✓	✓
Дослідники (FTE)	✓	✓ (ЦСР 9.5.2)	✓ (ЦСР 9.5.2)
Гендерна дезагрегація	✓ (персонал, дослідники)	✓ (вибрані показники)	✓ (у межах ЦСР)
Вікова структура дослідників	✓	● Обмежено	✗
Громадянство / мобільність	✓	✗	✗
Галузі досліджень (FORD)	✓	✓	●
Економічна діяльність (NACE)	✓ (детально для BES)	✗	✗
Регіональний рівень	✓ NUTS 1–2	●	✗
Високотехнологічні галузі	✓	✗	●

Група показників	Євростат	UIS (ЮНЕСКО)	UNSD (ООН)
Інноваційна діяльність підприємств	✓ (CIS)	✗	✗
Інтелектуальна власність	● (через інші джерела)	●	✓ (через BOIB)
Географічне охоплення	ЄС, країни-кандидати, ЄАВТ + ОЕСР	150+ країн світу	Усі країни ООН

Примітки:

✓ - Наявність даних

● - Часткова наявність даних

✗ - Відсутність даних

ВИСНОВКИ

1 Євростат, Інститут статистики ЮНЕСКО та Статистичний відділ ООН формують багаторівневу та методологічно узгоджену систему статистики у сфері науки, технологій та інновацій. Євростат забезпечує найвищий рівень деталізації показників науки та інновацій, зокрема у регіональному та секторальному розрізах, що робить його ключовим джерелом для політики ЄС, UIS – глобальну порівнянність і моніторинг ЦСР, тоді як UNSD виконує роль інтегратора та офіційного координатора міжнародної статистики. Сукупне використання даних цих інституцій створює надійну емпіричну базу для аналізу інноваційного розвитку, формування державної політики та оцінювання прогресу країн у досягненні Цілей сталого розвитку.

2 Відсутність гендерної рівності у науці обмежує науковий прогрес, стримує розвиток країни та її зусилля зі створення мирних суспільств. Однак сьогодні лише кожен третій науковець – жінка, і це співвідношення майже не змінилося за останнє десятиліття. Більше того, частка жінок зменшується на вищих рівнях наукових ієрархій.

Гендерний розрив відрізняється не лише між науковими дисциплінами, але й між країнами, що свідчить про те, що рівень добробуту держави не обов'язково корелює з успіхами у досягненні гендерного паритету в науці. Водночас не всі країни мають надійні дані, що обмежує можливість точно звітувати про масштаби гендерного розриву в науці.